

opusdei.org

Komentář k evangelium: Vzkříšení Lazara

Evangelium 5. neděle postní
(Cyklus A) a komentář k
mešnímu evangelium.

20.03.2026

Evangelium (*Jan 11, 1-45*)

Byl jeden nemocný, Lazar z Betánie, vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta. To byla ta Marie, která pomazala Pána olejem a utřela mu nohy svými vlasy. Ten nemocný byl její bratr Lazar. Sestry tedy poslaly k

Ježíšovi se vzkazem: »Pane, ten, kterého miluješ, je nemocen.« Když to Ježíš uslyšel, řekl: »To není nemoc k smrti, ale k slávě Boží, aby jí byl oslaven Boží Syn.« Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dni v místě, kde byl. Potom teprve řekl svým učedníkům: »Pojďme znovu do Judska!« Učedníci mu odpověděli: »Mistře, nedávno tě chtěli židé ukamenovat - a zas tam jdeš?« Ježíš na to řekl: »Nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, protože vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtne, protože v něm není světlo.« Po těch slovech ještě dodal: »Náš přítel Lazar spí, ale jdu tam, abych ho probudil.« Učedníci mu řekli: »Pane, jestliže spí, uzdraví se.« Ježíš však mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o skutečném usnutí. Ježíš jim tedy řekl otevřeně: »Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Ale pojďme

k němu!« Tomáš - řečený Blíženec - vyzval ostatní učedníky: »Pojďme i my, ať zemřeme s ním!« Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je už čtyři dny v hrobě. Betánie byla blízko Jeruzaléma, jen asi patnáct honů od něho. K Martě a Marii přišlo mnoho židů, aby je potěšili v *žalu* nad bratrem. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, chvátala mu naproti. Marie zůstala v domě. Marta řekla Ježíšovi: »Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel. Ale vím i teď, že ať bys žádal Boha o cokoli, Bůh ti to dá.« Ježíš jí řekl: »Tvůj bratr vstane.« Marta mu odpověděla: »Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.« Ježíš jí řekl: »Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?« Odpověděla mu: »Ano, Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.« Po těch slovech odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: »Mistr je tu a

volá tě.« Jak to *Marie* uslyšela, rychle vstala a šla k němu. Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kam mu Marta přišla naproti. Když uviděli židé, kteří byli u Marie v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; mysleli si, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. Jakmile Marie došla tam, kde byl Ježíš, a uviděla ho, klesla mu k nohám a řekla mu: »Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel.« Když Ježíš viděl, jak pláče ona a jak pláčou i židé, kteří přišli zároveň s ní, v duchu byl hluboce dojat, zachvěl se a zeptal se: »Kam jste ho položili?« Odpověděli mu: »Pane, pojd' se podívat!« Ježíš zaplakal, Židé říkali: »Hle, jak ho miloval!« Ale někteří z nich řekli: »Copak nemohl ten, který otevřel oči slepému, také dokázat, aby on neumřel?« Ježíš byl znovu hluboce dojat a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: »Odstraňte ten kámen!« Sestra zemřelého Marta mu namítla: »Pane,

už zapáchá, vždyť je tam čtvrtý den.« Ježíš jí odpověděl: »Řekl jsem ti přece, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží.« Odstranili tedy kámen. Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: »Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem ovšem věděl, že mě vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem mě, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.« Po těch slovech zavolal mocným hlasem: »Lazare, pojd' ven!« Mrtvý vyšel, ovázan na nohou i na rukou pruhy *plátna* a s tváří omotanou šátkem. Ježíš jim nařídil: »Rozvažte ho a nechte odejít!« Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co *Ježíš* vykonal, v něj uvěřilo.

Komentář

Po vyprávění o Samaritance a o slepém od narození, která nám odhalila Ježíše jako živou vodu a světlo světa, nám pátá postní neděle přináší příběh o vzkříšení Lazara,

sedmé znamení či zázrak popsany svatým Janem, který je posledním a nejúžasnějším a který odhaluje Ježíše jako Pána nad životem a smrtí.

Svatý Jan zdůrazňuje, že Marta, Marie a Lazar byli Ježíšovými přáteli. Plodem této vzájemné důvěrnosti je, že sestry posílají Mistrovi zprávu, aby ho informovaly, že jejich bratr onemocněl. Evangelista dodává, že „Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara“ (v. 5). A dále, v nejkratším verši Bible, uvádí, že „Ježíš zaplakal“ (v. 35). Tato Pánova náklonnost vždy vzbuzovala údiv svatých a jejich touhu mu ji oplatit. Svatý Josemaría to vyjádřil takto: „Ježíš je tvůj přítel. — Přítel. — Se srdcem z masa, jako to tvoje. — S očima plnými dobroty, které plakaly pro Lazara... — A miluje tě tolik, jako miloval Lazara“[1].

Navzdory všem okolnostem Ježíš na volání sester neodpovídá okamžitě,

ale čeká dva dny. Když dorazí do blízkosti Betánie, Lazar je již čtyři dny mrtvý. V té době převládalo mezi Židy přesvědčení, že duše zemřelého může bloudit mimo tělo až do třetího dne, ale čtvrtého dne se tělo začne rozkládat[2]. Pravděpodobně se Marta odvolávala na tuto víru, když Ježíš požádal, aby odvalili kámen z hrobu, a ona řekla, že mrtvé tělo již zapáchá. Z tohoto důvodu Ježíš zřejmě oddálil svůj příjezd, protože chtěl Lazara skutečně povolat ze stavu tlení, tedy ze *šeolu*, říše mrtvých. Naproti tomu Ježíš byl vzkříšen třetího dne, protože, jak si později připomenou apoštolové (srov. Sk 2, 14–36; 13, 15–43), Písmo předpovědělo: „nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení“ (Žl 16, 10).

Vyprávění uvádí, že ještě „dosud nedošel do vesnice“ (v. 30), když si Marta jako první všimla, že Ježíš dorazil. Možná to Ježíš udělal proto, aby nezpůsobil truchlícím sestrám

potíže s ubytováním pro sebe a své učedníky, nebo aby neohrozil své přátele, protože ho Židé hledali, aby ho zabili (srov. v. 8). V každém případě Marta přichází a projevuje velkou víru v Ježíše. Poté upozorní Marii, která se před Mistrem v přítomnosti všech bez lidských ohledů pokloní a tím Pána dojme. „V dnešním evangeliu,“ řekl Benedikt XVI., „slyšíme hlas víry z úst Marty, sestry Lazara. Když jí Ježíš řekl: ‚Tvůj bratr vstane‘. Marta mu odpověděla: ‚Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den‘ (Jn 11,23–24). Ale Ježíš jí odpovídá: ‚Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít‘ (Jn 11,25). To je ta pravá nová skutečnost, která proniká a překonává každou překážku! Kristus boří zeď smrti, v něm přebývá veškerá plnost Božství, která je životem, věčným životem. Proto nad ním smrt neměla moc; a vzkříšení Lazara je znamením jeho plné nadvlády nad fyzickou smrtí, která je

před Bohem jako spánek (srov. *Jn* 11,11)“[3].

Jakmile byl hrob otevřen, Ježíš zvolal: „Lazare, pojd' ven!“ (v. 43). Lazar je řecká podoba hebrejského jména Eleazar, což znamená *Boží pomoc*. Lazar se stává předzvěstí toho, co Ježíš ohlašuje: „Přichází hodina - ano, už je tady - kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kdo uslyší, budou žít“ (*Jn* 5, 25). Ježíš má moc nad smrtí, protože má moc i nad hříchem, který je její příčinou. Proto obvazy, které svazují a obepínají Lazara, představují nejen pouta *sheolu*, ale také pouta hříchu.

Papež František uvedl následující vysvětlení: „Ježíšovo gesto, jímž vzkřísil Lazara, ukazuje, kam až může sahát síla Boží milosti, a tedy i kam až může sahát naše obrácení, naše proměna [...]. Boží milosrdenství, které je nabízeno všem, nemá žádné hranice! [...] Pán

je vždy připraven zvednout náhrobní kámen našich hříchů, který nás odděluje od Něho, světla živých“[4].

Zaměřme svou pozornost na jeden detail: Ježíš nepřistupuje k Lazarovi přímo, ale využívá zprostředkování jiných, aby ho rozvázali. V těchto pomocnících můžeme vidět také symbolické ztvárnění kněží, kteří v Církvi udělují rozhřešení hříchů.

Pablo M. Edo

[1] Svatý Josemaría, *Cesta*, 422.

[2] Srov. *Génesis Rabbá*, 100, 64.

[3] Benedikt XVI., *Anděl Páně*, 10. dubna 2011.

[4] Papež František, *Anděl Páně*, 6. dubna 2014.

Pablo M. Edo

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-vzkriseni-lazara/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-vzkriseni-lazara/)
(21.03.2026)